

Stanovisko Českého telekomunikačního klastru

k záměru Českého telekomunikačního úřadu zavést evidenci některých stanic, které využívají rádiové kmitočty na základě všeobecného oprávnění č. VO-R/12/09.2010-12 k využívání rádiových kmitočtů a k provozování zařízení pro širokopásmový přenos dat v pásmech 2,4 GHz až 66 GHz

Český telekomunikační úřad předložil dne 16. 11. 2011 k diskuzi výše uvedený materiál s tím, že záměrem zveřejnění materiálu je v předstihu informovat provozovatele dotčených stanic a zjistit jejich připomínky. Český telekomunikační klastř o.s. předkládá níže uvedené stanovisko.

Předkladatel uvádí, že (i) důvodem pro zavedení evidence je potřeba zajistit dostatek informací o využívání rádiového spektra, což je nezbytné pro jakákoliv mezinárodní jednání o případné změně tohoto využívání, nasazení nových technologií, umožnění sdílení s jinými radiokomunikačními službami, systémy apod. V neposlední řadě podle vyjádření ČTÚ umožní navrhované opatření (ii) řešit dlouhodobě přetrvávající nepřijatelný stav při sdílení kmitočtových pásem stanicemi pro širokopásmový přenos dat, stanicemi využívajícími rádiové kmitočty na základě individuálních oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, zejména pak radiolokační služby (meteorologické radiolokátory) a stanicemi necivilních uživatelů, zejména pak řešit vzniklé vzájemné kolize. Souvisejícím a dalším důvodem zavedení evidence některých stanic je (iii) potřeba ČTÚ zjistit intenzitu využití kmitočtových pásem stanicemi pro širokopásmový přenos dat, neboť situace v České republice je značně odlišná od situace v jiných evropských zemích. Informace týkající se intenzity využití těmito stanicemi bude sloužit, jak bylo již uvedeno výše, jako jeden z podkladů i pro probíhající mezinárodní jednání, účelem kterých je zavést účinnější opatření vzájemné ochrany jednotlivých uživatelů rádiového spektra.

K prvnímu (i) a současně třetímu (iii) důvodu, který předkladatel uvádí, klastř konstatuje následující. Podle našich propočtů (jsme schopni je doložit) operátoři provozují v ČR cca 257 tisíc spojů v pásmech 2,4 a 5 GHz, 12-14 tisíc spojů v pásmu 10 GHz a stovky spojů v ostatních pásmech, na které se VO-R/12/09.2010-12 vztahuje. Upozorňujeme, že uvedené počty spojů v pásmech 2,4 a 5 GHz se vztahují pouze na spoje provozované operátory. Podle našeho odhadu jsou v ČR v provozu další stovky tisíc spojů mimo budovy, které provozují občané, města a jiné organizace a firmy nepodnikající v elektronických komunikacích. Domníváme se, že pokud potřebuje ČTÚ údaje o využívání rádiového spektra případně intenzitě využití kmitočtových pásem stanicemi pro širokopásmový přenos dat za účelem probíhajících mezinárodních jednání, existují mnohem jednodušší a účelnější cesty, jak tyto údaje získat. Vytvoření databáze s řádově půl miliónem záznamů o konkrétních spoích bude trvat řadu měsíců (spíše však let) a v době jejího dokončení již budou data silně zastaralá. Podle našich výpočtů přesahuje průměrná míra změn u spojů v pásmech 2,4 a 5 GHz u operátorů 2% týdně. Celkově tedy operátoři provedou týdně více než 2 tisíce změn na spoích v obou těchto pásmech. Klademe tedy otázku, jak chce předkladatel zajistit aktuálnost navrhované databáze. Budou operátoři nuceni každou změnu (tj. přemístění spoje, přelazení na jiný kmitočet, zrušení spoje, vytvoření nového spoje, změny typu antény apod.) hlásit do této evidence? Takováto povinnost by byla ovšem ohromně náročná a zátěž takového rozsahu by rozhodně nebyla úměrná účelu, který předkladatel deklaruje. **Je tedy otázkou, zda neaktuální databáze existující za řadu měsíců až let od vydání nového VO pokryje potřeby ČTÚ pro mezinárodní jednání, která jsou nyní vedena.**

Ke druhému (ii) důvodu klastř konstatuje následující. Vzhledem k tomu, že největší část textu celého materiálu (25%) je věnována této problematice, máme za to, že rušení meteorologických radiolokátorů je největším důvodem návrhu zavést evidenci spojů. **Je zcela nepřiměřené z důvodu rušení dvou meteorologických radiolokátorů na tzv. volných pásmech zavádět takto obrovskou evidenční agendu.** ČTÚ svým návrhem v podstatě dává najevo, že rezignoval na řešení situace ohledně rušení obou radarů standardními prostředky. Pokud někdo provozuje spoje v rozporu s VO a ruší meteorologická zařízení, může ČTÚ tyto zdroje rušení identifikovat a svými opatřeními dosáhnout odstranění zdroje rušení. **Je zjevné, že samotné zavedení evidence spojů v pásmu 5 GHz nepovede k odstranění nynějšího stavu okolo meteoradarů.**

V materiálu předkladatel uvádí, že údaje z evidence dotčených stanic budou použity jak pro zajištění ochrany uživatelů rádiového spektra na základě individuálních oprávnění k využívání rádiových kmitočtů a necivilních uživatelů, tak pro zvýšenou a efektivnější ochranu provozovatelů stanic širokopásmového přístupu, kteří provedou evidenci těchto stanic, a to před stanicemi, které nebudou splňovat podmínky revidovaného všeobecného oprávnění. Je zcela nepravděpodobné, že by zejména v pásmech 2,4 a 5 Ghz zavedení evidence vedla k tomuto proklamovanému cíli. **Pokud nemá ČTÚ síly a prostředky zabránit rušení dvou meteorologických radiolokátorů, nebude mít ani síly a prostředky řešit tisíce až desetitisíce případů vzájemného rušení spojů v pásmech 2,4 a 5 Ghz.**

Dále předkladatel v materiálu uvádí, že předpokládá, že se evidence bude týkat výhradně takových stanic, které mají charakter základnové stanice venkovních sítí nebo které jsou součástí vnějších pevných spojů typu bod-bod. Upozorňujeme ČTÚ, že uvedená definice stanic, na které se evidenční povinnost vztahuje, je nejednoznačná a z technického pohledu neodůvodnitelná. Definici lze chápat tak, že se evidence nevztahuje na koncové jednotky spojů ve schématu point-multipoint. Nicméně i tyto části spojů jsou vysílači a jsou tedy potenciálně zdrojem rušení pro ostatní spoje. **Takováto definice zařízení podléhající evidenci by přímo popírala jeden z argumentů, který ČTÚ předkládá jako důvod pro zavedení evidence – tj. řešení rušení meteoradarů a ostatních spojů mezi sebou navzájem.** Pokud nebude evidence obsahovat všechna zařízení, která jsou potenciálními zdroji rušení, bude její efekt na snížení radiových kolizí nulový. (V této souvislosti ještě upozorňujeme na fakt, že zařízení neprovozovaná operátory budou v evidenci velmi minoritně, byť budou jejich provozovatelé podléhat také evidenční povinnosti. To bude dále snižovat účinnost evidence jako nástroje proti omezení rušení.)

Předkladatel v materiálu uvádí, že v případě škodlivého rušení stanic, na které se nevztahuje povinnost evidence a které budou zároveň bezdrátově připojeny k síti provozovatele, bude za škodlivé rušení těchto stanic zodpovědný provozovatel této sítě. **Upozorňujeme na právní problematičnost takovéhoho ustanovení.** Lze jen obtížně činit někoho odpovědným za stav, který vzniká nezávisle na jeho vůli. Je velmi časté uspořádání, že provozovatel přístupového bodu neví, jaké zařízení zákazník pro připojení k tomuto bodu používá, často nezná jeho polohu a někdy dokonce ani jeho totožnost.

Text materiálu, který ČTÚ předložil k diskuzi považujeme za předběžný a vedená diskuze nad tímto materiálem není veřejnou konzultací podle § 130 ZEK. S ohledem na tyto skutečnosti, nemají naše uvedená stanoviska a připomínky charakter připomínek, které bychom předkládaly do veřejné konzultace. Předpokládáme, že naše připomínky do následné veřejné konzultace budou dále rozvedené a mohou se v dílčích věcech lišit od následujícího textu.

Martin Šigut
předseda
Český telekomunikační klastr o.s.